

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 452/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], zastúpenej [REDACTED], konajúcou prostredníctvom advokáta [REDACTED], ktorou namieta porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 S 115/2014 z 5. marca 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. mája 2015 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 S 115/2014 z 5. marca 2015.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka bola ako navrhovateľka účastníkom konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku. Návrhom doručeným krajskému súdu 10. júna 2014 sa domáhala, aby tento zakázal Daňovému úradu Bratislava (ďalej len „daňový úrad“) odmietnuť alebo inak považovať za nepodané jej podanie urobené elektronicky (mailom) a doplnené v listinnej podobe poštou a aby súd prikázal daňovému úradu prijať jej podanie označené ako odvolanie voči rozhodnutiu ako účinné. V predmetnom návrhu formulovala aj alternatívny petit. Napadnutým uznesením krajského súdu z 5. marca 2015 bolo konanie zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu sťažovateľkou s tým, že jej nebola priznaná náhrada trov konania. Výrok o nepriznaní práva na náhradu trov konania krajský súd odôvodil tým, že si ich sťažovateľka neuplatnila.

3. Sťažovateľka v sťažnosti zvlášť stručným spôsobom namieta, že si trovy konania pred krajským súdom riadne a včas uplatnila a tieto aj vyčíslila najskôr v samotnom návrhu a neskôr v osobitnom podaní. Podľa jej názoru preto krajský súd rozhodol arbitrárne a priamo proti dôkazom v spise, pričom podľa jej názoru ide o zjavný vecný omyl. Z uvedeného sťažovateľka vyvodzuje zásah do jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V závere sťažnosti sťažovateľka uvádza:

„Podrobnejšie dôvody si dovoľíme predložiť po prijatí veci na prerokovanie ústavným súdom. Ako prvé teda navrhujeme prijať sťažnosť na ďalšie konanie.“

4. V petite sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením

krajského súdu a priznal jej náhradu trov konania v sume 467,59 €. Alternatívne žiada, aby ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie alebo aby jej priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 331,15 €. Návrh na priznanie primeraného finančného zadostučinenia bližšie neodôvodnila.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv

a slobôd podľa ústavy) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predovšetkým ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažnosť s minimalistickým odôvodnením tvrdeného zásahu do označených práv s dodatkom, že „... *Podrobnejšie dôvody si dovoľíme predložiť po prijatí veci...*“, je z pohľadu splnenia zákonných náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom takpovediac na hrane. Každý sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom je totiž povinný riadne odôvodniť už samotnú sťažnosť, a nie je v súlade so zákonom, ak si – rovnako ako to učinila sťažovateľka – vyhradzuje doplnenie podrobnejších dôvodov sťažnosti až na čas po jej prijatí na ďalšie konanie. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde je totiž obligatórnou náležitosťou každého návrhu na ústavný súd aj jeho odôvodnenie, pričom účel citovaného ustanovenia je sledovaný aj zákonnou požiadavkou na kvalifikované zastúpenie sťažovateľa advokátom. Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom

ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

8. Aj napriek uvedenému však zo sťažnosti možno vyvodíť primárny dôvod nesúhlasu sťažovateľky s napadnutým uznesením krajského súdu. Krajský súd totiž sťažovateľke nepriznal náhradu trov konania, pretože si ich podľa jeho záveru neuplatnila, pričom sťažovateľka tvrdí, že tieto si v návrhu riadne uplatnila a vyčíslila. Ústavný súd preto zameral pri predbežnom prerokovaní sťažnosti svoju pozornosť aj na ostatné zákonné dôvody, ktoré sú podľa § 25 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde limitom pre odmietnutie sťažnosti, resp. pre jej prijatie na ďalšie konanie. Osobitne sa pritom zameral na skúmanie, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

10. Sťažovateľke možno prisvedčiť, že krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v rozpore s obsahom jej návrhu na začatie konania nesprávne uviedol, že si náhradu trov konania neuplatnila. Táto skutočnosť je však z pohľadu opodstatnenosti sťažnosti bezvýznamná. Sťažovateľka totiž v sťažnosti nijak neodôvodňuje, prečo by jej krajský súd – aj vzhľadom na jej procesný neúspech spočívajúci v zastavení konania v dôsledku späťvzatia návrhu – mal priznať právo na náhradu trov konania vo vzťahu k daňovému úradu. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu totiž zreteľne vyplýva, že dôvodom späťvzatia návrhu sťažovateľky bolo iné uznesenie krajského súdu (sp.

zn. 2 S 122/2014 z 27. augusta 2014), ktoré bolo vydané na návrh sťažovateľky v inom konaní, konkrétne v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorým „... došlo k právoplatnému vyriešeniu otázky, ktorá je základom posúdenia veci aj v tomto konaní“.

11. Z uvedeného možno vyvodíť, že sťažovateľka sa ochrany pred nekonaním daňového úradu o jej odvolaní domáhala (i) návrhom v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku a súčasne (ii) návrhom proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku. Právoplatné rozhodnutie v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy následne viedlo k späťvzatiu jej návrhu v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Podľa § 250v ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel. Podľa § 250v ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody na ďalšie konanie, a zároveň rozhodne o trovách konania. Keďže osobitné zákonné pravidlá pre rozhodovanie o trovách konania v prípade zastavenia konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy absentujú, je potrebné vychádzať primerane z ustanovení upravujúcich náhradu trov konania v riadnom sporovom konaní (§ 250v ods. 8 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Všeobecne pritom platí, že ak bolo konanie zastavené, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, avšak zavinenie na zastavení konania znamená povinnosť za to zodpovedného účastníka na náhradu trov konania. Jedine v prípade, ak došlo k späťvzatiu dôvodne podaného návrhu v dôsledku správania odporcu, vzniká povinnosť odporcu uhradiť trovy konania (§ 146 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku).

12. Sťažovateľke by teda v zmysle citovaných ustanovení prislúchalo právo na náhradu trov konania v prípade, ak by súd jej návrhu v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy vyhovel (k čomu nedošlo), alebo v prípade, ak by dôvodne podaný návrh vzala späť v dôsledku správania odporcu. Keďže však samotná sťažovateľka neuviedla v sťažnosti žiaden právne relevantný argument, ktorým by odôvodnila ňou požadované rozhodnutie krajského súdu o trovách konania v jej

prospech, neprichádzalo do úvahy ani len prijatie jej sťažnosti na ďalšie konanie, v rámci ktorého by ústavný súd mohlo posúdiť ústavnoprávnu relevanciu jej námietok.

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Výrok napadnutého uznesenia krajského súdu o nepriznaní náhrady trov konania totiž vecne korešponduje s procesným neúspechom sťažovateľky v tomto type konania a absenciou preukázania dôvodov na priznanie náhrady trov v dôsledku späťvzatia dôvodne podaného návrhu. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že ústavný súd nezistil možnosť porušenia označených práv sťažovateľky, ktorej reálnosť by mohol bližšie posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Keďže bola sťažnosť odmietnutá už pri jej predbežnom prerokovaní, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky, ktoré sú viazané na to, že sťažnosti by bolo vyhovené (zrušenie uznesenia krajského súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2015